

Sygn. akt III UK 218/17

POSTANOWIENIE

Dnia 25 października 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jolanta Strusińska-Żukowska

w sprawie z odwołania J. O.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w G.

o przyznanie emerytury,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w dniu 25 października 2018 r.,

na skutek skargi kasacyjnej odwołującego się od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 16 lutego 2017 r., sygn. akt III AUa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w [...] wyrokiem z dnia 16 lutego 2017 r. oddalił apelację od wyroku z dnia 3 marca 2016 r., którym Sąd Okręgowy w G. oddalił odwołanie od decyzji z dnia 25 czerwca 2015 r. odmawiającej J. O. prawa do emerytury z uwagi na nieudowodnienie 15-letniego okresu pracy w warunkach szczególnych.

W skardze kasacyjnej od powyższego wyroku wnioskodawca zarzucił naruszenie prawa procesowego mogące mieć istotny wpływ na wynik sprawy, a to przepisów art. 328 § 2 w zw. z art. 326 § 1 i art. 324 § 1 oraz w zw. z art. 391 § 1 k.p.c., polegające na istotnej sprzeczności pisemnego uzasadnienia wyroku sporządzonego w sprawie z treścią zasadniczych motywów rozstrzygnięcia ogłoszonych przez sędziego sprawozdawcę bezpośrednio po naradzie i ogłoszeniu wyroku.

Skarżący podniósł ponadto zarzut naruszenia prawa materialnego, a to:

a) przepisów art. 32 ust. 1, 2 i 4 w zw. z art. 184 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz w zw. z § 4 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze w związku z pkt 5 działu V wykazu A przez błędną ich wykładnię i w konsekwencji niewłaściwe zastosowanie; b) § 105 ust. 1 i 2 pkt 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy z dnia 26 września 1997 r., przez zaniechanie jego zastosowania w procesie subsumpcji, co w konsekwencji doprowadziło Sąd do uznania, że powód po postawieniu ścian zewnętrznych na danym piętrze nie wykonywał pracy na wysokości, a fakt braku okien i drzwi w otworach okiennych i drzwiowych nie ma prawnego znaczenia.

Mając na uwadze powyższe skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] w całości i przekazanie sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania; w przypadku natomiast uznania przez Sąd Najwyższy, że przytoczona przez skarżącego podstawa naruszenia prawa materialnego jest oczywiście uzasadniona, zaś powołana podstawa naruszenia przepisów postępowania pozostaje nieuzasadniona, o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i orzeczenie, przez zmianę zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego w G. z dnia 3 marca 2016 r. i przyznanie powodowi prawa do emerytury; w każdym zaś przypadku o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm prawem przepisanych.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wnioskodawca uzasadnił potrzebą wykładni przepisów prawnych, budzących poważne wątpliwości i wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów. W ocenie skarżącego, w postępowaniu toczącym się w niniejszej sprawie, ujawniła się potrzeba rozstrzygnięcia problemów interpretacyjnych w odniesieniu do obu podstaw kasacyjnych. Jak dotąd nie były one przedmiotem pogłębionych rozważań Sądu Najwyższego, przy czym w przypadku podstawy przewidzianej w art. 398³ § 1 pkt 1 k.p.c. w orzecznictwie sądów powszechnych dostrzegalne jest występowanie istotnych rozbieżności interpretacyjnych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1), istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (pkt 2), zachodzi nieważność postępowania (pkt 3) lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (pkt 4). W związku z tym wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym przepisie, a jego uzasadnienie zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy. Oczywiście jest, że dwie pierwsze i ostatnia, przywołane wyżej, przesłanki dotyczyć muszą przepisów powołanych w podstawach kasacyjnych, bowiem zgodnie z art. 398¹³ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy rozpoznaje skargę kasacyjną w granicach podstaw.

Jednakże sam fakt, że wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania odwołuje się do przepisów wskazanych w jej podstawach, nie stanowi o tym, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne lub że istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości, lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów. Nie chodzi bowiem o jakiekolwiek zagadnienie prawne, sformułowane na podstawie tych przepisów, bądź o jakiekolwiek wątpliwości interpretacyjne tych przepisów. Problem prawny, ujęty w skardze kasacyjnej, dotyczyć musi kwestii decydującej o rozstrzygnięciu sprawy, nie może być dla niej prawnie obojętny. Innymi słowy, w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, bądź zachodzi konieczność wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów tylko wtedy, kiedy wynik sprawy uzależniony jest od interpretacji przepisów przedstawionych we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 26 września 2005 r., I PK 98/05, OSNP 2006 nr 15-16, poz. 243, z dnia 29 czerwca 2001 r., I PKN 33/01, OSNP 2003 nr 9, poz. 228).

W tym kontekście należy wskazać, że Sąd Apelacyjny w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku zaakceptował ustalenia faktyczne Sądu Okręgowego, według których oprócz montowania prefabrykatów żelbetonowych na wysokości ubezpieczony wykonywał też inne prace (nie na wysokości), tj. montaż schodów z gotowych elementów, szybów wind, ścian działowych, czy montaż pionów, przygotowywanie zaprawy murarskiej, a także sporadycznie spawanie, co oznacza, iż niezależnie od kwalifikacji pracy przy montowaniu prefabrykatów żelbetonowych na wysokości jako pracy w warunkach szczególnych okres tego zatrudnienia nie mógłby być uznany za taki, w którym praca w warunkach szczególnych wykonywana była stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, co jest jednym z warunków zaliczenia go do okresu uprawniającego do emerytury w wieku obniżonym (§ 2 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8, poz. 43 ze zm.)). W takiej zaś sytuacji rozstrzygnięcie przedstawionego przez skarżącego problemu, czy „praca właściwa dla stanowiska montażysty elementów żelbetonowych i prefabrykowanych na wysokości stanowi desygnat normy wynikającej z pkt 5 działu V wykazu A, stanowiącego załącznik do rozporządzenia RM z 1983 r. w powiązaniu z przepisem § 4 ust. 1 tego rozporządzenia oraz przepisami art. 32 ust. 1, 2 i 4 w zw. z art. 184 ust. 1 i 2 ustawy z dn. 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych” (monter konstrukcji metalowych na wysokości), nie miałoby żadnego znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy, wobec czego nie można uznać, iż wykazana została potrzeba wykładni przepisów prawa w tym zakresie w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.

Nie ma też podstaw do uznania, że wynik sprawy miałby zależeć od interpretacji przepisów postępowania w kwestii „charakteru prawnego ustnych motywów orzeczenia wygłaszanych bezpośrednio po ogłoszeniu jego sentencji oraz ich relacji do treści uzasadnienia pisemnego”. Ewentualne naruszenie przepisów prawa procesowego tylko wówczas może bowiem stanowić skuteczną podstawę kasacyjną, gdy wykazany zostanie jego wpływ na rozstrzygnięcie sprawy. Przez taki wpływ należy rozumieć nie tylko, że dane uchybienia bezpośrednio lub pośrednio miały lub mogły mieć wpływ na rozstrzygnięcie sprawy, ale i że były tego

rodzaju lub wystąpiły w takim natężeniu, iż ukształtowały lub mogły ukształtować treść zaskarżonego orzeczenia (por. m.in. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 marca 2006 r., I CSK 63/05, niepublikowany), a takiego wyводу ewidentnie w treści wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania doszukać się nie można, skoro nie wynika z niego nawet to, jakiego rodzaju rozbieżności pojawiły się między ustnym a pisemnym uzasadnieniem wyroku Sądu Apelacyjnego, a tym bardziej, jaki wpływ na rozstrzygnięcie miała taka ewentualna rozbieżność. Podstawy skargi kasacyjnej nie podlegają badaniu na tym etapie postępowania przed Sądem Najwyższym, w związku z czym tego rodzaju argumentów nie można poszukiwać w uzasadnieniu jej podstaw, co w konsekwencji oznacza, że również w tym przypadku skarżący nie wykazał potrzeby wykładni przepisów prawa w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.

Z tych względów Sąd Najwyższy postanowił jak w sentencji (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).